

[Glistrup]

i, at de ikke skal betale nogen formueskat af deres eventuelle mulighed for til sin tid at få en tjenestemandspension udbetalt. Det håber jeg er et eksempel, som vil få selv SF'ere til at forstå det urimelige i at opretholde en formuebeskatning af skovejere.

Om man så ligefrem er gået kraftigt til den anden side ved, at man giver nedslag i bruttoværdien, det er en helt anden diskussion, som jeg var inde på i mit første indlæg.

Hove Sørensen (SF):

Jeg skal ikke forlænge debatten unødigt, men jeg bliver nødt til at sige, at sammenligningen med det, der er sket i landbruget, er da meget relevant, for ved at gøre det mere attraktivt at investere i skovbrug får vi flere købere, og er der flere købere, så stiger priserne. Der er vist ikke nogen, der kan bortforklare, at det meget nemt kan ske og i stor udstrækning sker.

Jeg har sagt det flere gange, jeg kan sige det igen: vi har ikke noget imod at støtte skovbruget, men vi har noget imod at dele ud til skovbruget og ikke have styr på, hvad det er, vi støtter. Vi støtter på den måde også plantning af juletræer og pyntegrønt helt kritikløst. Vi vil gerne støtte løvskovene og den positive udvikling i skovbruget, men vi vil ikke støtte det hele.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Ja men de købere, som man tiltrak til landbruget, var købere, der ikke havde nogen jordisk chance for at blive siddende på deres landbrug, når der kom en eller anden konjunkturstorm udefra, en renteforhøjelse eller hvilket djævelskab man nu ellers fandt på herinde i folketinget at bebyrde landbrugerne med, og det var, fordi man ikke gav dem adgang til at konsolidere sig ved at have det i anpartsskabsform eller lignende. De mennesker, der køber skovene her, er, som SF helt rigtigt påpeger, folk, som har formue i øvrigt, og som derfor har modstandskraft og roligt kan bevare skovene, også selv om der kommer en ganske kraftig modgangskonjunktur. Derfor halter og humper den logik, som SF gerne vil introducere her, ganske forfærdeligt. Realiteten er lige den stik modsatte af det, som SF's ordfører taler om her.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 57:

Forslag til folketingsbeslutning om ændret opgørelse af andelsforeningers og andelsselskabers skattepligtige indkomst.

Af Lykketoft (S) m.fl.

(Fremsat 4/2 83).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Ministeren for skatter og afgifter (Isi Foighel):

Det forslag til folketingsbeslutning, som er fremsat af folketingsmedlemmer fra socialdemokratiet, går ud på, at regeringen til fremsættelse og vedtagelse i næste folketingsår skal udarbejde forslag til en ændring af selskabsskatteloven, således at andelsforeninger og andelsselskaber beskattes efter samme principper som aktie- og anpartsselskaber.

I bemærkningerne til beslutningsforslaget er der omtalt to forhold, som skal begrunde beslutningsforslaget. For det første henvises til den kritik, der har været fremført, af den skattemæssige forskelsbehandling inden for grovvarerbranchen. Professorerne Gammelgaard og Thøger Nielsen har i en redegørelse for selskabsbeskatningen inden for dansk grovvarerhandel kritiseret, at grovvarerbranchens største virksomheder, Dansk Landbrugs Grovvarerelskab og Korn og Foderstof Kompagniet, ikke behandles skattemæssigt ens.

For det andet henvises til andelsselskabernes deltagelse i arrangementer med salg og

[Ministeren for skatter og afgifter]

efterfølgende tilbageleasing af ibrugværende produktionsudstyr – det såkaldte sale and lease back-system.

Jeg mener ikke, at de anførte begrundelser i sig selv kan medføre, at man går ind i overvejelser om ændring af beskatningsreglerne for andelsselskaber og -foreninger.

Hvad angår de skattemæssige problemer omkring leasingkontrakter, har jeg svært ved at se, at de skulle kunne løses på hensigtsmæssig måde ved en ændring af reglerne om andelsforetagenders beskatning. Jeg kan i denne forbindelse blot henvise til, at jeg for nylig har nedsat et hurtigtarbejdende udvalg, der skal foretage en gennemgribende undersøgelse af problemerne omkring leasingkontrakter i det hele taget.

Af det anførte vil det fremgå, at jeg ikke kan anbefale det fremsatte forslag.

Camre (S):

Det har ganske rigtigt været vores hensigt med det foreliggende forslag at få ensartethed ind i beskatningen mellem på den ene side andelsforeninger og andelsselskaber og på den anden side aktieselskaber.

De forskelle, der er, som jo indebærer en meget lempeligere beskatning af indkomsten i disse andelsvirksomheder, er historisk begrundet, og forudsætningerne for denne forskelsbehandling eksisterer overhovedet ikke mere. Det vil altså sige, at disse selskaber på grund af skattemæssige fordele påfører virksomheder, der drives i almindelig aktieselskabsform eller anpartsform, en urimelig konkurrence.

Dertil kommer, at der er ganske særlige muligheder for skattetænkning, når man er lempeligere beskattet end det, der er normen for dansk erhvervsliv.

Jeg står her med et svar fra landbrugsmi-
nister Niels Anker Kofoed til medlemmerne af landbrugsudvalget, og herigennem bekræftes det, at det er muligt at afhænde en maskine til et leasingarrangement, selv om denne maskine er anskaffet med enten nationale støttemidler eller FEOGA-fondsmidler. Man kan altså foretage et salg og en tilbageleasing af maskinen – altså sagt med andre ord: man sælger sin afskrivningsret til nogle, der kan udnytte den. Det kan helt tydeligt ses af leasingpriserne, at der er sådanne skattemæssige fordele. Det er baggrunden for, at der over-

hovedet er indgået så billige tilbageleasingkontrakter, som tilfældet er.

Jeg må sige, at jeg forstår ikke de betragtninger, skatteministeren gjorde gældende heroppe, at det ikke er bevist eller ikke er bekendt, eller at det i øvrigt ikke betyder noget. Jeg vil tro, at de fleste af skatteministerens vælgere, organiseret i aktieselskabsformen, er mennesker, som må føle, at det er en overordentlig ublu konkurrence, der herved påføres dem gennem nogle helt forældede skatteregler.

Jeg opfordrer folketinget til at se på denne sag med større velvilje end den, skatteministeren kunne udvise, således at vi kan få disse forældede og urimelige regler lavet om.

Gammelgaard (KF):

Beskatningen af andelsselskaber og -foreninger er et problem, som den konservative folketingsgruppe vil se nærmere på. Den allerede gennemførte undersøgelse, som der refereres til i bemærkningerne til det fremsatte forslag, giver efter vor opfattelse anledning til overvejelse.

Hvad angår specielt leasingspørgsmålet, der trækkes frem også i denne forbindelse af forslagsstillerne, skal jeg blot som skatteministeren henvise til det hurtigtarbejdende udvalg, ministeren har nedsat.

Anders Poulsen (V):

Det fremsatte beslutningsforslag ledsages af nogle begrundelser, som slet ikke kan berettige til dette beslutningsforslags fremsættelse.

Den første af begrundelserne, jeg vil hæfte mig ved, er den, som også hr. Camre var inde på, at andelsselskabernes nuværende skattemæssige stilling er historisk begrundet og uden særlig berettigelse i nutiden. Det er en ganske fejlagtig begrundelse, og man kan undre sig over, at folk med et rimelig godt kendskab til Kooperationen kan fremføre en sådan begrundelse. Sagen er jo den, at andelsselskaber er åbne selskaber, altså har en pligt til et optage alle medlemmer, og ikke mindst på grundlag af den kritesituation, der er til stede i landbruget i øjeblikket, har det en voldsom stor betydning også for de kriseramte virksomheder at kunne handle med andelsselskaberne. Den solidaritet, der på denne måde er til stede, er noget særdeles

[Anders Poulsen]

værdifuldt og meget principielt, og det er altså nutidigt og absolut ikke forhistorisk.

En anden begrundelse for forslaget er den undersøgelse, der er foretaget i perioden 1975-79 imellem DLG og KFK. Der kunne selvfølgelig siges mange ting om denne undersøgelse, men en meget klar forskel, der ikke fremhæves i undersøgelsen, er forskellen med hensyn til kapitalforsyning i de to forskellige selskaber. Andelsselskabernes mulighed for kapitalforsyning er en ganske anden end et aktieselskabs. Det fremgår sådan set også indirekte af denne undersøgelse, hvis man dykker ned i nogle af disse tal.

Den tredje begrundelse er, som der står, andelsselskabernes »massive deltagelse« i leasingarrangementer – »massive deltagelse«. Jeg ved ikke rigtig, hvad man har at have det i. Vel, vi har oplevet nogle af disse leasingarrangementer, og jeg skal ikke her forsvare disse leasingtilfælde, men jeg vil dog godt sige, at hvis man laver en lovgivning, der trækker flere penge bort fra andelsselskaberne via beskatning, så må, alt andet lige, det økonomiske behov for andelsselskaberne for at gå ind i leasingarrangementer blive større. Derfor synes jeg heller ikke, at denne begrundelse overhovedet kan bære dette forslag.

Jeg skal med disse få bemærkninger tillade mig at afvise det fremsatte beslutningsforslag på venstres vegne.

(Kort bemærkning).

Camre (S):

Hr. Anders Poulsen brugte i sin begrundelse for at afvise dette forslag, at der jo i Kooperationen – jeg forstod arbejder- og forbrugerkooperationen – gjaldt andre vilkår. På den baggrund vil jeg gerne spørge – jeg kan jo være uvidende om det, og hr. Anders Poulsen ved det sikkert bedre, end jeg gør –: hvordan er da FDB og anden forbruger- og arbejderkooperation beskattet i dette land? Det vil jeg da gerne vide.

Jeg vil gerne besvare et spørgsmål fra hr. Anders Poulsen. Jeg har et svar fra landbrugsministeren, som vist tilhører hr. Anders Poulsons parti, og på baggrund af det kan det fastslås, at 30 pct. af godt 1 mia leasingkroner i 1982 er tilbageført andelsselskaber inden for landbrugets forædlingssektor. Det er altså i størrelsesordenen 300 mill. kr.

Med hensyn til, at der skulle flere penge til, hvis man beskattede dem hårdere, vil jeg sige til hr. Anders Poulsen: fidusen – for det er jo en fidus – forsvinder jo, hvis det var i aktieselskabsform. Så blev der kun det naturlige behov for leasing. Det her er skattetækningsbetinget leasing.

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Jeg kommer til at korrigere hr. Camre, når han påstod, at jeg heroppefra skulle have anvendt som begrundelse beskatningen i Kooperationen. Det er ikke korrekt. Det, jeg sagde, var, at jeg undrede mig over, at folk med kendskab til Kooperationen kunne begrunde deres beslutningsforslag med bemærkninger om, at det var historie, og at det ikke havde nogen forbindelse med nutiden. Det var det eneste, jeg nævnte heroppefra. Derfor skal jeg ikke udvide denne diskussion til beskatningsvilkårene i øvrigt i Kooperationen.

Jeg må sige med hensyn til dette med leasingarrangementer, at jeg tror nu ikke, man kan komme uden om, at hvis man borttager flere penge på den ene eller den anden måde fra andelsselskaber, så må den økonomiske nødvendighed eller det økonomiske incitament til at få frigjort kapital på anden måde, f.eks. ved at gå ind i leasingarrangementer, blive større. Det er der ingen af os der ønsker.

(Kort bemærkning).

Camre (S):

Jeg synes, hr. Anders Poulsons bemærkninger om mit kendskab til Kooperationen bliver helt kryptiske med den uddybning, som her blev foretaget, for situationen er jo den, at de historiske forudsætninger for den almindelige arbejderkooperation, for FDB, er betragtet som værende bortfaldet i en sådan grad, at FDB er aktieselskabsbeskattet. Det er parallelt til det, vi ser på dette område.

Hr. Anders Poulsen forstod vist ikke det, jeg sagde om leasing. Jeg gentog faktisk stort set det, han sagde i sit første indlæg. Det er således, at når man udnytter de særlige skattefordele, som er forbundet med at være lavere beskattet end aktieselskaber i almindelighed, kan man se en fordel i at sælge gamle

[Camre]

maskiner eller brugte maskiner – fordi man ikke bliver beskattet af de genvundne afskrivninger – og så tilbagelease dem bagefter. Det vil sige, man har solgt denne afskrivningsret til nogle andre, som altså kan udnytte den, fordi de er mere normalt beskattet. Det er den fidus, som vi gerne vil have frem i lyset, og som vi ikke finder der er noget grundlag for. Så kan hr. Anders Poulsen ikke komme og sige bagefter, at hvis vi nu beskatter dem ligesådan, som man beskatter aktieselskaber, ligesom man beskatter den private grovvarerhandel eksempelvis, ja, så får de brug for at få tilført nogle flere penge ved leasingarrangementer. Ja men herregud, de må da gerne tjene penge ved leasing, hvis det bare foregår på regulære og normale vilkår, som andre, der opererer på det danske marked, leaser ud på, men man skal ikke tjene penge på en skattemæssig særfordel, som er tilfaldet i dette tilfælde en helt bestemt befolkningsgruppe.

Der må være lighed for loven. Der må være lighed i beskattningen. Det er det, vi ønsker at få fremhævet, og det håber vi der vil være et flertal for i folketinget.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Det var også hr. Anders Poulsens bemærkning om folk med kendskab til kooperation, der fik mig til at bede om ordet. Det er jo netop udtryk for, at der i arbejderbevægelsen, i socialdemokratiet, findes folk med udmærket kendskab til kooperationen, at dette forslag er fremsat. Der har nemlig i en årække kunnet eksistere en udmærket, vital forbruger- og arbejderkooperation på grundlag af en almindelig selskabsbeskatning. Derfor finder vi det særpræget, at det ikke skulle kunne være tilfældet for landbrugets andelsselskaber.

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Dette med kendskabet til kooperation skal jeg ikke gå dybere ind i, for det, beslutningsforslaget her drejer sig om, er jo beskattning af andelsselskaberne, og her finder jeg fortsat det er en meget mærkelig begrundelse, der er nævnt.

Jeg forstår på hr. Camre, at vi er enige om, at der er en forskel med hensyn til muligheden for kapitalforsyning for et aktieselskab og et andelsselskab. Man har ud fra skattemæssige begrundelser, skattetænkning osv. fremsat dette beslutningsforslag, men jeg forstår faktisk hr. Camre på den måde, at vi er enige om, at der er denne forskel med hensyn til muligheden for kapitalforsyning. Det er det store problem, det virkelig store problem, som slet ikke løses ved dette beslutningsforslag, og som der end ikke er taget stilling til i dette beslutningsforslag. Derfor finder jeg fortsat ikke, at beslutningsforslaget kan bære de bemærkninger, der er anført som begrundelse for forslaget.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Desværre er der netop i det sidste års tid omkring det, som er startet som forbruger- og andelsforeninger, sket ting, som ikke er særlig rare at tænke på, hvor disse foreninger, selv om de nu beskattes som selskaber, øjensynlig har taget de værste udskud fra det private kapitalmarked op. Jeg tænker på det, der er sket omkring brugsforeningerne.

Jeg synes, vi er nødt til at indrømme, at der tilsyneladende er en skævvridning mellem de helt store andelsselskaber og de private selskaber, der arbejder i samme branche. Jeg tænker på foderstofforeningerne, de store afdelinger i Århus blandt andet.

Nu ved jeg ikke, hvilket kendskab hr. Anders Poulsen har til andelsforeninger, men må jeg have lov til at nævne, at en mand, hvis kendskab til hele dette område der i hvert fald ikke kan herske tvivl om, formanden for De Danske Husmandsforeninger, Christian Sørensen, sagde, at der var sådanne vildskud, at hvis de fortsatte, mente han, det var nødvendigt, at man tog beskatningsformen op til overvejelse.

(Kort bemærkning).

Camre (S):

Jeg vil gerne sige til hr. Anders Poulsen, at historisk er der sådanne forskelle på kapitalfremskaffelsen, finansieringen, at det dengang var naturligt også at have forskelle i beskattningen. Da de første andelsmejerier i dette land blev oprettet, var det netop på

[Camre]

initiativ af de andelshavere, som ikke havde andre muligheder for at få deres mælkeprodukter behandlet. Men sådan er situationen jo slet ikke i dag; kapitalbehovet dækkes bredt ind på det danske marked, og der er ikke i dag med de ændringer, der er sket på dette område, nogen som helst begrundelse i finansieringsformen for at opretholde en særlig indkomstbeskatningsform.

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Hvor ved hr. Camre egentlig det fra, han siger her? Hvor ved hr. Camre fra, at der ikke også i nutiden er nogle særlige problemer for en hel del landbrugsvirksomheder, der er i knibe, hvis de skulle foretage en samhandel f.eks. på foderstofområdet med private aktieselskaber og alene var henvist dertil. Andelsselskaber har en ganske anden forpligtelse i den forbindelse, nemlig at de skal være åbne også for disse landbrugsvirksomheder. Det er vel noget af det, der også i nutiden begrunder den skattemæssige særstilling, andelsselskaberne har.

Må jeg sige til hr. Bernhard Baunsgaard, at jeg naturligvis er opmærksom på, at formanden for husmandsforeningerne har sagt, at nogle af de leasingarrangementer, der har fundet sted, gør, at dette problem må tages op til overvejelse. Det er bl.a. derfor, skatte- og afgiftsministeren har nedsat et udvalg til specielt at undersøge det. Jeg vil også gerne gentage, at jeg ikke vil forsvare de leasingarrangementer, vi har set på dette område. Jeg synes, det er rigtigt, at det bliver undersøgt; jeg synes også, det er rigtigt, at der bliver foretaget visse ting på det område, men ikke før vi kender resultatet af den nævnte undersøgelse.

(Kort bemærkning).

Camre (S):

Det er rigtigt, som hr. Anders Poulsen gav udtryk for, at der er mennesker i landbruget, der har økonomiske problemer. Der er også mennesker i industrien, der har økonomiske problemer. Der er også andre i vort samfund, der har sådanne problemer. Her må vi så, alt efter hvilke muligheder samfundet nu engang har, søge at støtte, at hjælpe. Det er inden for landbruget eksempelvis sket ved en

lang række billige lånearrangementer og anden form for landbrugsstøtte. Men lad os få disse støtteproblemer, støttebehov, op på bordet, lad os få dem frem i dagslyset, og lad os klare disse problemer med midler, som er åbne, som er kendte, og som sætter ind over for problemet – ikke ved sådan nogle mere eller mindre dulgte skatteregler, som der f.eks. her er tale om, som virker konkurrenceevneforvridende.

Jeg vil sige til sidst, at jeg tror, den egentlige forskel på hr. Anders Poulsens og mit syn på dette ikke så meget har at gøre med teknikken, men bunder i, at hr. Anders Poulsen har den opfattelse, at det egentlig er naturstridigt, at landmænd betaler skat.

(Kort bemærkning).

Stavad (S):

Jeg er ked af at måtte sige det så stærkt til hr. Anders Poulsen, som det er nødvendigt her, men med det forløb, vi har set det seneste år, mener jeg, vi kan konstatere, at landbrugets andelsselskaber har bevist, at man desværre ikke har moral til at have en skattebegunstigelse. For mange af landbrugets andelsvirksomheder har bevæget sig ind i skattetænkning, har udnyttet det system, man har fået som en fordel, til noget helt, helt andet. Jeg beklager, at der kan være nogle – som har haft en bedre moral – det kommer til at gå ud over, men vi har altså nået den situation, hvor det er blevet for mange. Landbrugsministeren har i svaret på et spørgsmål fra mig, som er refereret tidligere af hr. Camre, oplyst, hvor mange det drejer sig om. Når man er oppe i leasingtransaktioner med gamle maskiner på 300 mill. kr., så mener jeg egentlig, at grænsen er nået for, hvad man kan acceptere og blot lade køre videre.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Der er nu to korte bemærkninger tilbage, så lukker vi for de korte bemærkninger under henvisning til forretningsordenens § 11, der siger, at ved første behandling drøftes lovforslaget ud fra principielle synspunkter uden nærmere gennemgang af enkeltheder. Der skal også være noget at arbejde med i udvalget.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg bliver nødt til at komme med den korte bemærkning til hr. Camre, at dette med, at staten skal gå ind og undersøge og blande sig i alt og give tilskud til hvem som helst, det er en model, som bl.a. de sidste 10 års politik har vist ikke slår til. Den duer ikke. Vi må have en overordnet styring.

I hr. Stavads indlæg var der nogle meget principielle betragtninger, som jeg synes andelsforeningerne og andelsforetagender i øvrigt skulle leve op til, hvad de efter min mening ikke har gjort. Det gør naturligvis, at de og deres rent storkapitalistiske tiltag i de senere år kommer under debat og diskussion.

Måtte jeg ikke gøre opmærksom på, at i det omfang man bruger et overskud fra andelsforeningerne til udbetaling til medlemmerne og dette overskud er større, end det ville være i et tilsvarende privat firma, ja, så underkastes det dog indkomstbeskatning, og det er jo ikke altid, vi kan konstatere, at den er mindre end selskabsbeskatningen. Det er jo tit, at det rammer ned hos en andelshaver, der skal betale 70 pct. i skat.

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Jeg må sige til hr. Stavad, at når han vil begrunde dette beslutningsforslag med, at der har fundet nogle – lad mig så sige det på den måde – relativt få leasingarrangementer sted, så får beslutningsforslaget jo karakter af en straffeekspedition. Skulle disse leasingarrangementer – som vi vist alle er enige om vi helst havde været foruden, og som vi også gerne foretager indgreb over for – begrunde dette beskatningsforslag rammende alle andelsselskaber, så er vi jo ovre i den situation, hvor der er tale om en straffeekspedition. Det nægter jeg alligevel at tro kan være socialdemokratiets motiv for dette beslutningsforslag.

Bjørn Poulsen (SF):

Vi forstår godt fra SFs side, at man har fremsat forslaget. Når vi har set den udvikling, der har været med hensyn til udlejning af ældre maskiner o.lign. i slagterier og mejerier og andre steder inden for andelsbevægelsen, forstår vi da godt, at man fra et partis side vil prøve på at komme den slags ting til livs. På den anden side vil jeg sige, at vi ikke

kan støtte forslaget, som det ligger her, bl.a. fordi vi i SF anser andelsbevægelsen for at være en meget positiv måde at lave selskaber på. Vi synes, forslaget er meget generelt. Det tager efter vores mening ikke hensyn til, hvad andelsselskaber og indkøbsforeninger og lignende foretagender egentlig er, nemlig en mangfoldighed af forskellige former for brugerstyrede selskaber.

Jeg skal dog erkende – og det vil jeg lægge meget stærk vægt på – at der er selskaber, som i allerhøjeste grad i dag må karakteriseres som nærmest værende aktieselskaber, bl.a. ud fra, at brugerindflydelsen er ved at være lig nul. Men jeg vil tillade mig at sige til socialdemokratiet: nu har man siddet med regeringsmagten i ret mange år, og man har siddet og arbejdet med en andelslov, hvorfor i alverden er man ikke fremkommet med den? Det, vi i virkeligheden har brug for på det område, er nok nogle retningslinjer for, hvad andelsselskaber som sådanne er og bør være. Jeg synes nok, man fra socialdemokratiets side skal gribe lidt i egen barm og sige: ja men havde det ikke været mere fornuftigt, at man havde fremsat det lovforslag? Jeg er fuldt ud klar over, at der har været modstand mod det, ikke mindst i andelsselskaberne. Det er klart: de vil gerne have lov at florere på alle mulige og umulige måder, men det er der jo ikke nogen af os der alligevel er interesserede i. Der skal naturligvis være nogle regler på de områder. Så havde vi nok også kunnet tage højde for de grove udnyttelser, vi har set.

Vi vil i udvalget arbejde positivt for at undersøge området. Ud fra det forslag, som ligger her på bordet, ser det nærmest ud, som om man ikke rigtig har undersøgt, hvad andelsselskaber som sådanne egentlig er. Jeg synes, man hellere skulle arbejde frem til at få lavet – og fremskaffet et flertal for at få lavet – en lovgivning på området, som vil tage de værste ting væk, som vi har set. Vi er bange for, at det her i stedet for måske bliver et dolkestød til andelsbevægelsen, og det vil vi i hvert fald ikke lægge kræfter til.

Til sidst vil jeg sige fra vores side – og det er til andelsselskaberne selv – at man er selv ude om, at der fremkommer denne form for forslag, og hvis man fortsætter i den samme skure, som vi har set her, med hensyn til alle disse forskellige former for leasingkontrakter, så bliver vi altså fra SFs side nødt til at støt-

[Bjørn Poulsen]

te en lovgivning af denne art. Så har man også i andelsbevægelsen selv været ude om det. Så er jeg næsten overbevist om, at der er ved at være et flertal for, at man ændrer beskatningsformen. Jeg indrømmer, at på den led er jeg nøjagtig på samme linje som Christian Sørensen. Jeg synes nemlig også, at vi i andelsbevægelsen bør rydde op, så vi er fri for at møde den slags ting i fremtiden.

Glistrup (FP):

Socialdemokratiets oppositionsperiode har tydeligvis hidtil været alt for kort til, at det har kunnet lære at skrive ordentlige bemærkninger til folketingsforslag. Vi får dokumenteret hver evig eneste dag, hvad det er for nogle tyndbenede Ekstra Blads-betragtninger, man anfører. Man får fat i en flig af et stort problem, og så tager man nogle tilfældige enkelthistorier og smører ned som sine bemærkninger, hvor man faktisk giver læseren stene for brød.

Det er jo noget atypisk og i forbindelse med forslaget her aldeles uinteressant, at der måske er særlige problemer i konkurrenceforholdene inden for den meget store grovvar- og foderstofhandel. Det er da rigtigt nok, at DLG betaler mindre i skat end KFK, men så kunne KFK da bare lade være med at være aktieselskab og organisere sig som andelsselskab i stedet for, så havde KFK løst det problem. Det er ingen grund til at rende ud med sådan et specielt lovforslag.

Bevares, der har da været meget godt presstof i disse forskellige transformatorstationer og andet, som andelsselskaber har kunnet udleje, men det har jo ikke noget som helst at gøre med det fundamentale problem om, hvordan vi skal tilrettelægge andelsbeskatningen i Danmark, som man nu pludselig vil til at have omkalfatret.

Ikke nok med, at socialdemokratiet ikke evner at skrive bemærkninger. Man evner heller ikke at skrive nogle ordentlige tekster til de forslag, man fremsætter. Det er en gang almindelig, vammel harmonikamusik, hvor man overlader til ministeren at finde ud af, hvad socialdemokratiet i grunden mener. Så kan ministeren altså komme med et eller andet forslag. Når socialdemokratiet fremsætter et forslag, skulle det gerne være så modent og så sagkyndigt, at det virkelig kun-

ne foreslå, hvad det vil foreslå, så vi vidste, hvad vi skulle debattere.

Nogle af nøgleordene i det forslag, vi har til forhandling her, er, at man i andelsbeskatningen skal anvende samme principper, som man har i aktieselskabsbeskatningen. Hvad vil det sige? Jeg kan i hvert tilfælde på fremskridtspartiets vegne sige, at hvis vi skal læse det med noget som helst tilløb til sympati, så må det betyde, at der ikke skal komme én eneste kronens nettoforøgelse af skattetrykket i Danmark. Skal man have en ensartet beskatning, så skal det ikke være således, at man nu fører andelsselskaberne op til beskatning med 40 pct. og får det samme hjem fra aktieselskaberne og anpartsselskaberne, så må man i hvert tilfælde finde frem til en løsning, hvor man ikke øger skatteplyndringen. Hvis man skal harmonisere, ensrette, beskatningen, så må man havne på måske 36 pct., måske 38 pct. i beskatning for hele området. Hvad der yderligere går i den bundløse statskasse fra andelsselskaberne, må i hvert tilfælde spares samtidig af andre, altså f.eks. af aktieselskaberne.

Man vil absolut have lavet en ligestilling, men som hr. Bjørn Poulsen helt rigtigt påviste – det var i virkeligheden det, socialdemokratiet burde have beskæftiget sig med, når man nu skal have en debat i gang om disse emner i folketinget – er andelsselskaber også i dag noget meget, meget mangfoldigt og varieret og forskelligartet. Hr. Camre undervurderer ganske og aldeles den udvikling, der er sket, når han tror, at alle andelsselskaber falder inden for disse meget få, firkantede rammer, som hr. Camre bevægede sig i. Der er skam masser af andelsforetagender, der endnu har de karakteristika, som man havde i andelsbevægelsen for 100 eller 50 eller 40 eller 30 år siden. Derfor er vi meget skeptiske i fremskridtspartiet over for, om den opgave, som socialdemokratiet her vil vælte over på den siddende skatteminister, i virkeligheden ikke er ret uløselig, fordi man har en sådan mangfoldighed af foretagender inden for andelsbevægelsen, at det faktisk ikke lader sig gøre at løse dette evighedsproblem. Det er jo noget, der har været debatteret i hvert tilfælde de sidste to menneskealdre, hvordan man skulle indrette kooperationsbeskatningen. Vi nærer en stærk skepsis.

Men det hele kan jo løses ved, at vi får ensartede principper for aktieselskabsbeskat-

[Glistrup]

ning, anpartsbeskatning, personlig indkomstbeskatning, andelsbeskatning osv., nemlig ved, at vi overalt anvender det, som må være det fundamentalt rigtige og retfærdige, og som ikke blot, som hr. Camre sagde, skal gælde landbruget, men skal gælde alle, nemlig skatteprocent 0.

Emmert Andersen (CD):

En væsentlig grund til, at nærværende beslutningsforslag er fremsat, er sikkert den senere tids hændelser omkring andelsselskabernes brug af sale and lease back-systemet. Herved er nogle utilsigtede fordele opnået, og vi kan da godt blive enige om, at dette måske ikke er helt rimeligt. Men det er vel heller ikke rimeligt af den grund at gennemføre en generel beskatning.

Lad os f.eks. se på et andelsmejeri. Her kan mejeriselskabet vælge løbende at afregne til en relativt høj pris, eller det kan vælge at afregne til en lidt lavere pris og derved opsamle et overskud til senere efterbetaling. Det vil sige, at mejeriselskabet selv kan bestemme, om der skal være overskud eller underskud i mejeriselskabet. Her er beskatningen vel ikke rimelig. Men det kunne godt være, der var andre forhold i andre selskaber, hvor det måske var rimeligt. Det kan vi se på i udvalget.

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg kan ikke i øjeblikket give tilslutning til det fremsatte beslutningsforslag fra socialdemokratiet, men jeg finder, det er rimeligt, at vi nu i skatte- og afgiftsudvalget drøfter beskatningen af andelsforeninger og andelsselskaber. Jeg har allerede haft lejlighed til heroppefra at sige, at det, der er sket omkring disse andelsselskaber og andelsforeninger, og det, som er sket omkring brugsforeningerne, der jo også startede som en andelsforening, gør, at vi er nødt til at overveje hele området.

Når man fra socialdemokratiets side så hårdt lægger sig på den konklusion, de to professorer kom til – jeg kan da godt huske, at vi fik deres betragtninger for nogle år siden – så vil jeg nok sige, at de jo er blevet bedt om at se det ud fra de private selskabers side entydigt. Det er jo det, man har bedt dem om. Det skal vi huske.

Man er nu begyndt på skattetænkning fra andelsselskabernes side, og det drejer sig jo ikke bare om elforsyningsforeningen i Nordsjælland, det drejer sig ikke alene om et andelsforetagende i Jylland; på Fyn har man også bebudet fra andelsforeningernes side, at man vil benytte sig af disse – jeg tror ikke, det er for hårdt et udtryk at sige skattefiduser. Så er vi altså kommet så langt ud, at vi er nødt til at overveje sagen.

Som sagt: jeg kan ikke i øjeblikket give tilslutning, men finder, det er godt, at vi har et udgangspunkt for drøftelser i skatte- og afgiftsudvalget af dette forhold.

Wilhelm (VS):

VS er parat til at give andelsselskaber mulighed for at opretholde en selvstændig status og også en selvstændig skattemæssig behandling, hvis de optræder, som det egentlig var tanken med dem. Men på linje med, hvad SFs ordfører og andre har været inde på, må de se i øjnene, at hvis ikke den grove udnyttelse af selskabsformen bliver bragt til ophør, så vil der også fra vores side være tilslutning til noget i retning af det, socialdemokratiet foreslår.

Jeg vil godt tilføje, at med den grove udnyttelse mener vi ikke kun de leasingarrangementer og lignende, der er blevet meget omtalt på det seneste. Vi mener faktisk også, at når andelsformen får den karakter, som den gør for de mere eller mindre landsdækkende grovvareselskaber osv., hvor afstanden mellem den enkelte andelshaver og så dette mammutforetagende er blevet så stor, at hele ideen med den gamle andelstanke i virkeligheden er gået fløjten, så kan den ikke længere berettige til en skattemæssig særstilling. Det er altså ikke kun den seneste tids leasingdiskussion, der kan få os til at gå ind for socialdemokratiets forslag.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg skal da gerne indrømme, at jeg har advaret adskillige andelsforetagender imod at gå ind i disse leasingarrangementer, fordi det ville udløse krav om beskatning i lighed med aktieselskaber – og nu har vi altså fået dette forslag fremsat her i folketinget. Det beklager vi – mere end nogen måske – i kristeligt folkeparti, fordi vi altid har fremhævet andelsforetagender som noget særdeles værdifuldt i

[Arne Bjerregaard]

vort samfund, noget særdeles værdifuldt både økonomisk og kulturelt. Derfor vil vi meget nødtigt være med til at ødelægge andelsbevægelsen i det hele taget, hvad vi er bange for, hvis vi begynder at ændre beskatningsformen.

Men vi må også erkende, at hvis andelsforetagender vil fortsætte med deres arrangementer uden at vedkende sig den forpligtelse, der ligger i at have en særstilling beskatningsmæssigt, ja, så må vi selvfølgelig i fremtiden overveje, om man kan tillade, at visse har en skattemæssig særstilling og udnytter denne skattemæssige særstilling på urimelig vis. Vi må klart sige til andelsselskaberne, at det forpligter, den stilling, andelsselskaberne har, og vi vil da også gerne herfra sige til dem, at hvis man ikke forstår sin forpligtelse på nuværende tidspunkt, så kan dette ting på et senere tidspunkt blive nødt til at overveje, hvad man så gør. For det kan ikke være meningen – det vil vi i alt fald ikke vedkende os – at man skal udnytte den stilling, man har.

Vi er imod forslaget, som det foreligger, for vi vil i kristeligt folkeparti hæge om andelsbevægelsen. Men lad mig slutte med at gentage: hvis vore andelsforetagender ikke i fremtiden har forståelse for, at deres særstilling forpligter, ja, så må vi senere overveje situationen.

Lykketoft (S):

Jeg vil gerne starte med at fastslå, at socialdemokratiet også mener, at andelsselskabsformen er værdifuld, at kooperation er godt. Men som jeg allerede gjorde opmærksom på i en kort bemærkning til hr. Anders Poulsen tidligere i diskussionen, har vi jo set gennem en lang årrække, at samvirket i form af kooperationen udmærket kan leve, udmærket kan vokse sig stærkere, selv om man er underkastet den almindelige aktieselskabsbeskatning. Det har vi set i forbrugerkooperationen, det har vi set i arbejderkooperationen. Hvorfor skulle det ikke kunne lade sig gøre i bondekooperationen? Det er en påstand, vi ikke tror på.

Med de begrundelser, som partiets ordfører, hr. Camre, har været inde på, har vi altså fremsat dette forslag. Ikke specielt fordi to professorer, der har været hyret af de private selskaber inden for foderstofbranchen, har

lavet en rapport. Jeg tvivler i og for sig ikke om den videnskabelige værdi af den rapport; det er jo en bearbejdning af nogle tal, en illustration af nogle forskelle i en given periode. Men som vi også har gjort opmærksom på i bemærkningerne til forslaget, er det klart, at havde man valgt en anden periode, så havde det ikke givet det samme beskatningsresultat, den samme forskel. Det havde måske været omvendt. Det er ikke afgørende. Det er heller ikke afgørende for os, om det her på kort eller lang sigt giver særlig mange kroner i statskassen. Det tror jeg i øvrigt ikke det ville gøre de første åringer, selv om forslaget blev gennemført. Det afgørende er – og for så vidt uafhængigt af de aktuelle diskussioner om leasingselskaber – at det er en dårlig indretning af vores skattesystem, at vi behandler forskellige selskabsformer, der driver samme forretningsmæssige aktiviteter, forskelligt. Det er grundlaget for alle mulige former for opfindsomhed, skattetænkning, skattearbitrage, og hvad man nu kalder det med fine ord. Det vil der pr. definition altid være, så længe man har private fonde, der behandles på én måde og indirekte driver virksomhed, så længe man har andelsforeninger og andelsselskaber, der behandles på en anden måde, så længe man har anparts- og aktieselskaber, der behandles på en tredje måde, og for så vidt personligt beskattede erhvervsdrivende, der behandles på en fjerde måde. Derfor ønsker vi over hele spektret en harmonisering.

Det er derfor, vi på den anden side har sagt, at de virksomheder, der ikke kan bruge aktie-/anpartsselskabsformen, bør have en mulighed for en virksomhedsbeskatning, som også bringer dem ind under – for den kapital, de oparbejder i virksomheden – selskabsbeskatningens fordele. Det er så at sige den anden side af sagen, vi diskuterer i dag omkring andelsselskaber og andelsforeninger.

Jeg vil altså gerne understrege, at dette forslag ikke kun er et indlæg i diskussionen om leasingfiduser. Det er foranlediget af den diskussion, at forslaget fremkommer på nuværende tidspunkt, men for socialdemokratiet er det en del af en større sammenhæng, og netop i den sammenhæng må jeg sige, at jeg står uforstående over for socialistisk folkepartis begrundelser for at gå imod et forslag af denne art. Jeg synes, at man dér er inde i en misforstået form for omsorg. Selvfølgelig

[Lykketoft]

vil der eksistere landbrugskooperative virksomheder og andelsselskaber, og selvfølgelig vil de være i stand til at konkurrere med private, selv om de skal opføre deres indkomst og betale skat på det samme grundlag.

Jeg kunne forstå på hr. Glistrups indlæg, at der er delte meninger i fremskridtspartiet. Det var det, jeg fik ud af hr. Glistrups indlæg.

Men jeg kunne også forstå på indlæggene fra hr. Gammelgaard og fra hr. Emmert Andersen, at regeringssamarbejdet for tiden stiller sig i vejen for, at det konservative folkeparti og centrum-demokraterne, som næppe på dette område kan være afgørende uenige med socialdemokratiet, også føler trang til at materialisere den enighed, der faktisk eksisterer lige for tiden. Det beklager jeg selvfølgelig, men det havde jeg nok forudset. Men så har vi da i hvert fald et startpunkt for diskussionen i det forslag, der er fremsat, hvor jeg tror vi i fællesskab på dette område kan få bekræftet fælles holdninger.

Til allersidst bare en bemærkning til hr. Bernhard Baunsgaard, som jeg jo holder meget af at udveksle bemærkninger med. Den angår en betragtning fra hr. Bernhard Baunsgaards side om, at vi havde fået kørt fædrelandet ned ved at give tilskud til erhvervslivet – eller noget i den retning. Jeg vil spørge hr. Bernhard Baunsgaard: er det de tilskud, vi i de senere år har ydet dansk landbrug, som hr. Bernhard Baunsgaard mener har bidraget til fædrelandets fordærv?

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Det, jeg forsøgte at sige til hr. Lykketoft – og altså uden større held – var, at den socialdemokratiske politik med ustandselige indgreb til gavn for snart den ene, snart den anden, og troen på, at det er den måde; man afhjælper den økonomiske krise på, har vist sig at spille fallit. Det, der skal til, er større, overordnede retningslinjer.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Det er en meget interessant diskussion. Jeg mener ikke, vi har haft den tidligere med det radikale venstre. Hvad er det for nogle ting af det, vi har gjort i fællesskab – det har vi jo gjort med næsten det alt sammen – der

var forkerte på det erhvervspolitiske område? Og hvad er det nu for nogle overordnede retningslinjer, vi skal til at følge?

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Vi kunne bare gribe tilbage til den diskussion, vi havde om formuebeskatningen. Jeg sagde ved den allerførste vedtagelse i hr. Lykketofts forgængers, hr. Hjortnæs', ministertid, at formuebeskatningen var ingen logisk og fornuftig del af den danske beskatning. Det har jeg ikke kunnet overbevise socialdemokraterne om, så vi har foretaget indgreb *stykkevis*, og de har fremkaldt meget af det, jeg ønsker, men rigtignok på en besværlig måde.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Ja men det, jeg var ude efter, var at finde ud af, om det var en helt principiel uenighed om den økonomiske og erhvervsmæssige politik, der var opstået her i løbet af formiddagen, og hvori den bestod. Det var ikke en repetition af, at vi med hensyn til de 0,2 pct. af de offentlige indtægter, der kommer fra formueskatter, har haft forskellige synspunkter, og at den uenighed, der har gjort sig gældende mellem os og i øvrigt har gjort sig gældende i folketinget, har ført til temmelig mange og komplicerede ændringer i formuebeskatningen. Det kan vi ikke blive uenige om.

Men det, der kaldte diskussionen frem, var vistnok en bemærkning fra hr. Camre om, at vi ikke synes – hvis det er, som hr. Anders Poulsen antydede det: at der er behov for særlig støtte til andelsselskaber – at de så skal have det gemt i skattelovgivning. Så må de stilles på linje med resten af landbruget og have de støttemidler på statsbudgettet, som vi så ofte har bevilget, hvis det er det, der er brug for.

Det var det, der var bemærkningen, ikke fordi vi specielt er tilhængere af at yde meget store kontante midler til alle mulige former for virksomheder; vi har gjort det af nød og betryk, og vi synes, det er en mere fair måde at gøre det på end at lave en skattemæssig forskelsbehandling som den, der eksisterer i øjeblikket.

[Lykketoft]

Det var alene den diskussion, og dér forstod jeg hr. Bernhard Baunsgaard sådan, at det synspunkt var han uenig i, og så var det, jeg ville vide, hvilke generelle holdningsændringer vi skulle tage bestik af i den anledning.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg kan kun gentage, at jeg tror ikke meget på den selektivisme, som socialdemokratiet står for, det, at man finder ud af: hvem er det, der trænger til støtte, og så giver vi specielt dem støtte. Vi har ført denne diskussion, når vi f.eks. har talt om tilførsel af kapital til erhvervslivet; dér er socialdemokraterne hver gang inde på dette: så må vi finde ud af, hvem det er, der specielt skal have støtte.

Nej, hvis man vil støtte erhvervslivet, skal man støtte erhvervslivet som helhed, give det gode kår, ikke finde nogle ud og give dem særlig støtte.

(Kort bemærkning).

Wilhjelm (VS):

Man burde jo nok egentlig ikke lade sig provokere af hr. Bernhard Baunsgaards stadige lyst til at føre principdebatter på de mest tilfældige steder i dagsordenen, men jeg synes alligevel, det var forbløffende at høre, at det, der manglede, var et samlet overblik til at klare krisen og arbejdsløsheden. Og hvad fik vi så af bud? Afskaffelse af formueskatten! Hverken mere eller mindre. Afskaffelse af formueskatten!

Hvis jeg må give min vurdering, er det cirka ti gange så latterligt og proportionsløst som fremskridtspartiets fikse idé om at afskaffe indkomstskatten og cirka tyve gange så latterligt og proportionsløst som retsforbundets fikse idé om, at det hele kan klares med grundskatter.

(Kort bemærkning).

Lykketoft (S):

Jeg forstod på hr. Bernhard Baunsgaard, at hr. Bernhard Baunsgaards synspunkt er, at hvis man skal støtte én erhvervsvirksomhed, skal man støtte dem alle. Det er selvfølgelig et synspunkt, men jeg vil gøre bemærksom på, at det i den nuværende situation er et meget kostbart synspunkt for statskassen.

Og så vil jeg spørge: skal det forstås på den måde – jeg har spurgt om det før, men jeg har ikke fået svar på det – at det radikale venstre ikke længere står bag den form for selektiv landbrugsstøtte, der har været gennemført også i de allerseneste måneder?

(Kort bemærkning).

Anders Poulsen (V):

Når jeg af hr. Lykketoft bliver udlagt som fortalere for særlige støtteordninger til andelsselskaberne, må jeg sige fra. Det har jeg ikke på noget tidspunkt givet udtryk for. Det, jeg har forsøgt at gøre mig til fortaler for, var, at skattesystemet fortsat var indrettet sådan, at det på en naturlig måde tog hensyn til den organisationsform, der findes, derunder altså andelsselskabernes organisationsform. Men at udlægge dette som støtte til andelsselskaberne er en forvrængning af argumenterne.

(Kort bemærkning).

Arne Bjerregaard (KrF):

Nu er det ikke, fordi jeg ønsker at komme hr. Lykketoft til hjælp, men for historieskrivningens skyld synes jeg, det var rart at få oplysning fra hr. Bernhard Baunsgaard om, hvorfor man i grunden i 1979 stemte for formuebeskatningen, når man mente, det var noget af det, som ville være ødelæggende for erhvervslivet i Danmark. Hvis hr. Bernhard Baunsgaard med sit parti havde stemt imod dengang, var det blevet stemt ned.

Vi i kristeligt folkeparti har fået skyld for mangt og meget. Det eneste, vi stemte for dengang, var den indkomstpolitiske del, som vi har været med til at videreføre i den nuværende regering, og som vi stadig væk mener er rigtigt i en overgangsperiode. Men alt det andet stemte vi imod. Det var hr. Bernhard Baunsgaard, der sørgede for, at det blev gennemført.

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Først en lille rettelse til hr. Arne Bjerregaard.

Hr. Arne Bjerregaard må totalt have glemt, hvad der skete ved gennemførelsen af formuebeskatningen i 1979. Jeg anbefaler, at han slår det op i Folketings Tidende. Der var skabt flertal uden om det radikale venstre.

[Bernhard Baunsgaard]

Jeg sagde: jeg stemmer for den, for når jeg har stemt for den, har jeg bedre mulighed for at få den lavet om. Og årene, der kom, viste, at jeg havde ret.

Hvis man skal støtte én virksomhed, skal man så støtte dem alle? Er det det, spurgte hr. Lykkesoft, der er radikal erhvervspolitik? Nej, vi skal ikke pille én virksomhed ud og støtte den specielt og derefter støtte alle, for det ville jo nok blive konsekvensen. Vi skal sørge for, at danske industrivirksomheder har sådanne forhold, at det er lønsomt at drive dem, og så må de, der ikke kan klare sig i et klima, hvor der er mulighed for lønsomhed, gå ned. Man skal ikke pille dem ud og støtte dem særligt.

Hr. Lykkesoft spurgte, om jeg ville have, at man skulle opgive de diskussioner, der har været om specielt at støtte landbruget. Nej, det er et helt erhverv, der har ganske specielle forhold, bl.a. som følge af, at vi er kommet i EF, hvor vi har faste priser og derfor er nødt til at tage hensyn til det.

Men vi skal ikke pille f.eks. godserne ud og støtte dem, som man andre steder, hvor socialdemokraterne har haft stor indflydelse, har været inde på. Man skal sørge for, at dansk industris virksomheder som helhed har gode forhold, og man skal sørge for, at landbruget som helhed har gode forhold.

(Kort bemærkning).

Camre (S):

Denne diskussion, som hr. Bernhard Baunsgaard nu prøver at få til at dreje sig om noget andet, startede med, at hr. Anders Poulsen i debatten med mig slog fast, at der kunne være god grund til at behandle andelsselskaberne lempeligere, fordi landbruget var betrængt, fordi landbruget var i krise, og min argumentation imod det var, at der var forskellige dele af det danske erhvervsliv, der var i krise, herunder landbruget, og derfor havde vi lavet en landbrugsstøtte, og der er også dele af industrien, der har fået støtte. Det er en åben form, som vi stemmer om bevidst og klart her i salen, og ikke noget, vi skal klare ved nogle særlige skatteregler, hvis gennemskuelighed er ringe.

Det var disse synspunkter fra min side, som hr. Bernhard Baunsgaard kritiserede. Det var socialdemokratisk holdning at strøpe penge ud til højre og venstre og sådan noget.

Og det havde jeg faktisk slet ikke talt om. Jeg havde talt specifikt om landbrugsstøtten og støtte til specielle dele af industrien.

Det er en lovgivning, som er gennemført sammen med hr. Bernhard Baunsgaards parti, og derfor undrer det mig, at hr. Bernhard Baunsgaard i den grad kunne undsige landbrugsstøtten. Men jeg forstår, det slet ikke var det, hr. Bernhard Baunsgaard i realiteten mente. Det kan være, vi kan få at vide, hvad hr. Bernhard Baunsgaard faktisk mente.

(Kort bemærkning).

Glistrup (FP):

Det radikale venstres veje er unægtelig uransagelige. At man af alle dagsordenspunkter skulle bruge lige præcis B 57 om andelsbeskatning til at omdanne folketings talerstol til en skriftestol og simpelt hen komme og erkende, at alt, hvad det radikale venstre har foretaget sig – i hvert fald så længe den såkaldte krise har hersket – har været så skrupravende møgforkert, ja, det var ikke det, enhver kunne have forudset, men det er da lykkeligt.

Man skal jo glæde sig mere over 9, der omvender sig, end over 15, der hele tiden har været retfærdige, og jeg kan da så glimrende byde hr. Bernhard Baunsgaard velkommen til at afløse hans partifælle fru Janne Norman som vores gæstetaler på fremskridtspartiets landsmøde. Det har været opbyggelig tale at høre hr. Bernhard Baunsgaard, og jeg håber, at han vil gentage det på Nyborg Strand til oktober, når vi skal have fremskridtslandsmøde, for det har været god fremskridtsstale, hr. Bernhard Baunsgaard har ført. Tak for det!

(Kort bemærkning).

Bernhard Baunsgaard (RV):

Jeg får så mange indbydelser til at tale i forsamlinger, hvor jeg tror mine tanker har større mulighed for at gøre indtryk, at jeg godt kan sige til hr. Glistrup, at han ikke skal gøre sig nogen ulejlighed med at sende mig en indbydelse til at tale på fremskridtspartiets landsmøde. Det har jeg ikke tid til.

Måtte jeg derefter gøre opmærksom på, at det hele startede med en, synes jeg, uskyldig bemærkning om hr. Camres udtalelser. Den gik i al sin enkelhed ud på, at jeg ikke vil

[Bernhard Baunsgaard]

være med til at pille enkeltforetagender ud og støtte dem. Og på det grundlag skal jeg så beskyldes for at ønske en principiel debat. Nej, det har jeg sāmænd ikke ønsket. Jeg vil bare gøre hr. Camre opmærksom på, at dér kan han altså ikke finde støtte hos mig. Det var det hele.

Jeg må have en vis evne til at provokere især socialdemokrater for øjeblikket. Men det er da kun godt. Jeg forstår, at de er inde i en renselsesproces. Som regeringsparti stemmer man for det ene og det andet, og som oppositionsparti stemmer man direkte imod det. Det sidste, man er nået til, er oven i købet at godkende Sovjets overgreb mod de polske borgere ved ikke at ville videreføre de sanktioner, der gælder.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Arentoft):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Op-hold). Det er vedtaget.

Jeg skal her udsætte mødet. Det genoptages i dag kl. 13.30.

Mødet udsat kl. 12.16

Mødet genoptaget kl. 13.30

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 125:

Forslag til lov om ændring af våbenloven. (Eksportfrihed for elektronikindustrien, værfter m.fl.).

Af Glistrup (FP) m.fl.
(Fremsat 4/2 83).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Fremskridtspartiets lovforslag går ud på at ændre våbenlovens § 6. § 6 i våbenloven indeholder et forbud imod udførsel af våben, ammunition og andet materiel til land-, sø- og luftkrig uden justitsministeriets tilladelse.

Denne bestemmelse foreslår fremskridtspartiet med sit forslag ophævet, sådan at enhver form for eksport af krigsmateriel frit kan ske til den bedstbetalende køber, uanset om det er i overensstemmelse med dansk sikkerheds- og udenrigspolitik eller ej. Be-grundelsen for forslaget er, at det vil hjælpe industrien til større ordrer.

Jeg vil gerne henvise til de tidligere debatter, vi har haft her i tinget om samme sag. Vi havde en debat i 1978 om det samme forslag fra fremskridtspartiet. Dengang var der et flertal her i tinget, der afviste forslaget og var enig om, at når det drejede sig om våbeneksport, var der andet, der talte, end muligheden for at opnå ordrer.

Jeg vil gerne tilføje, at våbenlovens § 6, som den har været administreret igennem årtier under skiftende regeringer, efter min mening ikke har lagt hindringer i vejen for dansk industris deltagelse i våbenproduktions-samarbejdet inden for NATO, hvad jeg regner for noget særdeles vigtigt. Det er nemlig i praksis sjældent, at der gives afslag på ansøgninger om eksport til lande, der ikke kan karakteriseres som uroområder eller som lande, hvortil det af generelle politiske grunde findes uacceptabelt at give eksporttilladelse.

Jeg kan i øvrigt om administrationen af våbenlovens § 6 oplyse, at justitsministeriet normalt følger den praksis, at der indhentes en udtalelse fra forsvarsministeriet, hvis der er tvivl om, hvorvidt det pågældende produkt er omfattet af våbenlovens § 6, stk. 1. Hver enkelt udførselsansøgning forelægges endvidere for udenrigsministeriet, som gør den til genstand for en konkret bedømmelse i lyset af dansk våbeneksportpolitik.

Hovedprincippet heri har igennem en år-række været, at der nægtes eksporttilladelse til lande, der er inddraget i krigeriske begivenheder, eller til områder, hvor forholdene er så urolige eller ustabile, at de må befrygtes at udvikle sig til væbnede konflikter.